ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CARL OTTO LENZ της 14ης Μαρτίου 1985 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Α. Στην παρούσα διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία, αρνούμενη, χωρίς βάσιμη δικαιολογία, να εγκρίνει τις μηχανές γραμματοσημάνσεως προελεύσεως άλλου κράτους μέλους και εμποδίζοντας, κατά συνέπεια, την εισαγωγή τους, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ιδρυτική συνθήκη της ΕΟΚ και ιδίως από το άρθρο 30 αυτής,

2) να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η προσφυγή ασκήθηκε υπό τις ακόλουθες περιστάσεις.

Κατά κανόνα, όσοι χρησιμοποιούν τις ταχυδρομικές υπηρεσίες των κρατών μελών έχουν τη δυνατότητα να ταχυδρομούν την αλληλογραφία τους χρησιμοποιώντας μηχανές γραμματοσημάνσεως. Επειδή οι μηχανές αυτές χρησιμοποιούνται για την εξόφληση των τελών που οφείλονται στην ταχυδρομική υπηρεσία η χρησιμοποίησή τους προϋποθέτει κανονικά τη γενική έγκριση του τύπου της συσκευής.

Η έγκριση αυτή απαιτείται, επίσης, και στη Γαλλία, βάσει του άρθρου 2 της υπουργικής αποφάσεως της 22ας Φεβρουαρίου 1980 [1]. Ωστόσο, στο άρθρο 3 της εν λόγω αποφάσεως υπάρχει διάταξη που αναφέρεται στην καταγωγή των συσκευών:

« Οι μηχανές πρέπει να είναι αποκλειστικώς γαλλικής κατασκευής, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών, υπό την επιφύλαξη, ενδεχομένως, των διατάξεων διεθνών συμβάσεων. »

Κατά την άποψη της Επιτροπής η προϋπόθεση της γαλλικής κατασκευής των μηχανών είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ· δεν έκρινε επαρκή την επιφύλαξη που αναφέρεται στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από διεθνείς συμβάσεις προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των μηχανών που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Κοινότητας με τις μηχανές που κατασκευάζονται στη Γαλλία. Η άποψη της Επιτροπής στηρίζεται ιδίως στην πρακτική που ακολουθεί η γαλλική ταχυδρομική διοίκηση. Μια επιχείρηση που έχει την έδρα της στη Μεγάλη Βρετανία και της οποίας οι μηχανές γραμματοσημάνσεως χρησιμοποιούνται σε 120 χώρες, καθώς και από τις υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ματαίως προσπαθεί από το 1971 να επιτύχει έγκριση των συσκευών αυτών και στη Γαλλία.

Η Επιτροπή περιγράφει ως εξής τη διαδικασία που ακολουθήθηκε στη Γαλλία:

— από τις 12 Δεκεμβρίου 1972 μέχρι τον Ιούλιο 1975, καθυστερήσεις στην απάντηση των επιστολών και άκαρπες επαφές·

— από τον Ιούλιο 1975 μέχρι το Δεκέμβριο 1976 ανταλλαγή αλληλογραφίας που κατέληξε στη διατύπωση από το Centre national d'études techniques (CNET — που αποτελεί την αρμόδια για τον τεχνικό έλεγχο αρχή) πολλών αιτημάτων περί τεχνικών τροποποιήσεων των μηχανών που

* Μετάφραση από τα γερμανικά.

1 — JORF 1980, σ. 1990 N.C.

προσκομίστηκαν για την ενέργεια πειραμάτων·

— στις 12 Φεβρουαρίου 1977: οριστική απόρριψη της αίτησης εγκρίσεως λόγω « ανατρεπτικών ελαττωμάτων περί τη σύλληψη » (vices rédhibitoires de conception), ενώ η εν λόγω εταιρία προέβαινε στις τροποποιήσεις των μηχανών της που είχε ζητήσει το CNET·

— τον Οκτώβριο του 1977, απόρριψη νέας αιτήσεως, η οποία υποβλήθηκε τον Αύγουστο, με την αιτιολογία ότι η γαλλική αγορά είχε ήδη εφοδιαστεί επαρκώς με μηχανές γραμματοσημάνσεως·

— στις 10 Οκτωβρίου 1980, η διοίκηση απορρίπτει μία νέα αίτηση αναφέροντας ότι η στάση της γαλλικής κυβέρνησης δεν έχει μεταβληθεί, αλλ' ότι η αίτηση θα μπορούσε να επανεξεταστεί κατά τη θέση σε λειτουργία ηλεκτρονικών εξοπλισμών.

Κατά την προκαταρκτική διαδικασία η Γαλλική Δημοκρατία ισχυρίστηκε ότι μόνο το έτος 1971, δηλαδή πριν από την είσοδο της Μεγάλης Βρετανίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, στήριξε την άρνηση εγκρίσεως στη ρήτρα του άρθρου 3 της υπουργικής αποφάσεως που αναφέρεται στην καταγωγή του προϊόντος. Οι υπόλοιπες απορριπτικές αποφάσεις στηρίζονται, αποκλειστικώς, σε τεχνικούς λόγους. Ο εκπρόσωπός της διευκρίνισε ότι, εξάλλου, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου εγκρίθηκαν δύο γερμανικές συσκευές.

Στο πλαίσιο της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας η Γαλλική Δημοκρατία δεν έθιξε και πάλι το ζήτημα της πρακτικής που ακολουθεί η διοίκησή της στον τομέα αυτό. Ισχυρίστηκε, μόνο, ότι η υπουργική απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1980 επιτρέπει πλήρως την έγκριση μηχανών γραμματοσημάνσεως προελεύσεως κρατών μελών της Κοινότητας. Ωστόσο, για να ικανοποιηθεί η Επιτροπή, η υπουργική απόφαση τροποποιήθηκε, στη νέα της δε διατύπωση το άρθρο 3 ορίζει ότι:

« Οι μηχανές, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλακτικών, πρέπει να έχουν κατασκευαστεί στη Γαλλία ή να έχουν εισαχθεί από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας... » [2].

Μετά την τροποποίηση αυτή, η ενδιαφερόμενη βρετανική επιχείρηση υπέβαλε δύο νέες αιτήσεις εγκρίσεως στις 25 Μαΐου 1984 — στην αγγλική γλώσσα. Η επιχείρηση απέστειλε τρία συμπληρωματικά έγγραφα επί του ιδίου θέματος στη γαλλική ταχυδρομική διοίκηση, έλαβε δε απάντηση από το Υπουργείο Ταχυδρομείων στις 26 Σεπτεμβρίου 1984. Το υπουργείο ανέφερε στην απάντησή του ότι οι όροι και η διαδικασία εγκρίσεως παραμένουν αμετάβλητοι και ότι, κατόπιν αυτού, θα μπορούσε να γίνει δεκτό το αίτημά της για εξέταση. Προκειμένου να γίνουν οι τεχνικές δοκιμές θα έπρεπε να αποστείλει μια συσκευή από το κάθε μοντέλο στην υπηρεσία τεχνικών ερευνών των ταχυδρομείων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, που δεν αμφισβητήθηκαν, η διαδικασία εγκρίσεως στη Γαλλία διαρκεί κανονικώς δεκαοκτώ περίπου μήνες. Όταν του υποβλήθηκε σχετική ερώτηση ο εκπρόσωπος της Γαλλικής Δημοκρατίας δήλωσε ότι κατά τη γνώμη του η διαδικασία αυτή εγκρίσεως μπορούσε να περιοριστεί σε λιγότερο από ένα χρόνο διότι, στην παρούσα περίπτωση, είχαν ήδη πραγματοποιηθεί τεχνικοί έλεγχοι τριών μηνών.

Β. Επί της υποθέσεως αυτής η άποψή μου είναι η ακόλουθη:

Το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ απαγορεύει τους ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών, καθώς και κάθε μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Σύμφωνα με πάγια νομολογία το Δικαστήριο δίνει στον όρο του μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος την έννοια ότι περιλαμβάνει κάθε μέτρο « που μπορεί να παρεμ-

2 — Υπουργική απόφαση της 7ης Μαρτίου 1984, JORF της 31. 3. 1984, σ. 3092 N.C.

ποδίσει άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοκοινοτικό εμπόριο » [3].

Κατά συνέπεια, και η απλή υποχρέωση εγκρίσεως μπορεί να συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό των εισαγωγών, εφόσον χωρίς έγκριση οι σχετικές συσκευές δεν μπορούν να διατεθούν στην αγορά του οικείου κράτους μέλους. Στηριζόμενος, ωστόσο, στην απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στις 20 Φεβρουαρίου 1979 [4], νομίζω ότι μια γενική έγκριση είναι δικαιολογημένη. Εξηγείται, πράγματι, από την ανάγκη διασφαλίσεως της ορθής εισπράξεως των ταχυδρομικών τελών. Η παρακώλυση του ενδοκοινοτικού εμπορίου που προκύπτει από αυτήν την έγκριση πρέπει να θεωρηθεί αποδεκτή εφόσον είναι αναπόφευκτη λόγω ανωτέρων επιταγών· νομίζω ότι οι απαιτήσεις εισπράξεως των τελών μπορούν να εξομοιωθούν με τις απαιτήσεις ενός αποτελεσματικού φορολογικού ελέγχου, όπως έχει ήδη αποδεχθεί το Δικαστήριο [5].

Καίτοι οι διατάξεις περί της διαδικασίας εγκρίσεως συμπεριλαμβανομένης της ρήτρας περί καταγωγής του άρθρου 3 της αποφάσεως της 28ης Ιανουαρίου 1980, μπορούν να ερμηνευθούν και να εφαρμοστούν σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο — όπως αποδεικνύει η έγκριση μηχανών γραμματοσημάνσεως προελεύσεως Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας — παραμένει ακέραιο το ζήτημα αν η στάση της γαλλικής διοικήσεως έναντι της βρετανικής επιχειρήσεως συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο.

Η γαλλική κυβέρνηση δεν έθιξε ενώπιον του Δικαστηρίου το θέμα της στάσεώς της έναντι της βρετανικής επιχειρήσεως. Ειδικότερα, δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα που να μπορεί να δικαιολογήσει τις κωλυσιεργίες της διοικητικής διαδικασίας. Δεν ανέφερε τίποτε για να εξηγήσει γιατί δεν παρασχέθηκαν οι εγκρίσεις που είχαν ζητηθεί το Φεβρουάριο του 1977, μολονότι η βρετανική επιχείρηση προέβαινε ακριβώς στις τροποποιήσεις των μηχανών της που είχαν ζητήσει οι γαλλικές αρχές. Δεν παρουσίασε κανένα στοιχείο που να δικαιολογεί την απόρριψη, χωρίς τεχνικό έλεγχο, των νέων αιτήσεων που υποβλήθηκαν τον Οκτώβριο του 1977 και τον Οκτώβριο του 1980.

Αντιθέτως, μετά την τροποποίηση, κατά το Μάρτιο του 1984, της επίδικης υπουργικής απόφασης, η γαλλική ταχυδρομική διοίκηση έκρινε ότι μπορούσε να επαναληφθεί η διαδικασία των τεχνικών ελέγχων προκειμένου να χορηγηθεί η έγκριση. Από τη στάση αυτή της ταχυδρομικής διοικήσεως συνάγω την πεποίθηση ότι ουσιαστικώς δεν ήταν τεχνικοί οι λόγοι που κατηύθυναν την εν λόγω διοίκηση στις ενέργειές της αυτές, αλλά η στενή ερμηνεία της ρήτρας που αναφέρεται στην καταγωγή του προϊόντος.

Μολονότι στην παρούσα υπόθεση πρόκειται για τον τρόπο αντιμετωπίσεως, εκ μέρους των γαλλικών αρχών, μιας μόνο επιχειρήσεως και μολονότι η εν λόγω επιχείρηση δεν κατέφυγε ενώπιον των γαλλικών δικαστηρίων, νομίζω ότι η πρακτική της γαλλικής διοικήσεως συνιστά παράβαση των αρχών που διατυπώνει το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ. Οι εξηγήσεις που παρέσχε η γαλλική κυβέρνηση ως προς την ερμηνεία που είναι δυνατόν να δοθεί στην απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1980 δεν μεταβάλλουν κατά τίποτε το συμπέρασμα αυτό, διότι είναι αναμφισβήτητο ότι τουλάχιστον η γαλλική ταχυδρομική διοίκηση χρησιμοποίησε ερα μία άλλη ερμηνεία, μια ερμηνεία περισσότερο στενή. Η γαλλική ταχυδρομική διοίκηση εφάρμοσε διαδικασία ελέγχου, νόμιμη καθαυτή, κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς τις αρχές που αναφέρονται στην ελεύθερη κυκλο-

3 — Απόφαση της 11ης Ιουλίου 1974 στην υπόθεση 8/74, Procureur du Roi κατά Benoît και Gustave Dassonville, Slg. 1974, σ. 837.

4 — Απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1979 στην υπόθεση 120/78, Rewe-Zentral AG κατά Bundesmonopolverwaltung für Branntwein, Slg. 1979, σ. 649.

5 — Βλέπε σημείωση 4 ανωτέρω (σ. 662, σκέψη 8).

φορία των εμπορευμάτων. Αρνήθηκε να εγκρίνει μία συσκευή προελεύσεως άλλου κράτους μέλους, χωρίς να την υποβάλει σε τελικό τεχνικό έλεγχο και με τον τρόπο αυτό απέκλεισε το εν λόγω προϊόν από τη γαλλική αγορά.

Τέλος, έχω να παρατηρήσω ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτω η συγκεκριμένη διαδικασία εγκρίσεως δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, αν και έχει παρέλθει ήδη χρόνος από την έκδοση της υπουργικής αποφάσεως της 7ης Μαρτίου 1984.

Γ. Για όλους αυτούς τους λόγους προτείνω στο Δικαστήριο να κάνει δεκτή την προσφυγή της Επιτροπής και να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.